

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 33/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jindřichom Stoszekom, Černyševského 26, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 182/2013 a jeho rozsudkom z 18. februára 2015, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 49/2015 a jeho uznesením z 29. júla 2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 79/2016 a jeho uznesením z 28. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 182/2013 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a jeho rozsudkom z 18. februára 2015 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 49/2015 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“) a jeho uznesením z 29. júla 2015 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 79/2016 (ďalej len „napadnuté konanie najvyššieho súdu“) a jeho uznesením z 28. marca 2017 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu z 18. februára 2015 uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe, ako je uvedený v tomto rozsudku, za čo mu bol podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) a § 38 ods. 2 a 3 Trestného zákona s použitím § 56 ods. 1 Trestného zákona uložený peňažný trest v sume 1 000 €. Okresný súd zároveň sťažovateľovi podľa § 57 ods. 2 Trestného zákona uložil pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov. Podľa § 56 ods. 3 Trestného zákona okresný súd povolil sťažovateľovi zaplatiť peňažný trest v štyroch mesačných splátkach po 250 €.

Proti rozsudku okresného súdu z 18. februára 2015 sťažovateľ podal odvolanie, ktoré krajský súd uznesením z 29. júla 2015 podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Sťažovateľ po odcitovaní častí odôvodnení napadnutého rozsudku okresného súdu a uznesenia krajského súdu k veci uvádza, že na rovnakom skutkovom základe bolo rozhodnuté o jeho prepustení zo služobného pomeru. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 S 91/2013-30 z 24. septembra 2014 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“) zamietol jeho žalobu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) č. SLV-PS-PK-6/2013 z 1. marca 2013. Týmto rozhodnutím ministerstvo vnútra zamietlo rozklad a potvrdilo personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 739 zo 6. decembra 2012, ktorým bol sťažovateľ podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Sťažovateľ uvádza, že dôvodom jeho prepustenia zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru bolo to, že *„svojim konaním porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom za súčasného splnenia podmienky, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby“*.

Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 S 91/2013-30 z 24. septembra 2014 odvolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 7 Sžo 36/2015 z 24. augusta 2016 tak, že označený rozsudok krajského súdu zrušil. Po odcitovaní časti odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžo 36/2015 z 24. augusta 2016 sťažovateľ dospel k záveru, že najvyšší súd zastáva názor, že posúdenie jeho námietky týkajúcej sa zákonnosti vykonanej rekognície *„má podstatný význam pre danú vec, nakoľko krajský súd pri vyslovení výroku svojho rozhodnutia vychádzal predovšetkým z tohto dôkazu a v jeho spojení s výsledkom pachových stôp, ktoré však samo*

o sebe sú nepostačujúce pre dokázanie protiprávneho konania na strane žalobcu (sťažovateľa, pozn.)“.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd ako správny súd vyhodnotil identickú situáciu – skutok, respektíve priebeh sledu skutkového deja a dôkazy s tým súvisiace diametrálne odlišne, ako ich vyhodnotil okresný súd vo svojom odsudzujúcom rozsudku z 18. februára 2015 v spojení s uznesením krajského súdu z 29. júla 2015. Uvádza, že je nepochybné, že otázka existencie pachovej stopy vo vozidle, ktorú tam mal zanechať, je významným dôkazom. Na druhej strane je však presvedčený, že tento dôkaz nepreukazuje to, že sa v kritickom čase nachádzal vo vozidle, ale iba to, že sa tam niekedy mohol nachádzať. Popiera, že by sa niekedy vo vozidle nachádzal. Podľa jeho názoru *«ak by sme aj akceptovali tento dôkaz, môže existovať presvedčivé a logické vysvetlenie v tom zmysle že sa [REDAKOVANÉ] vo vozidle nachádzal, avšak nie v súvislosti so spáchaním skutku, ale za iných okolností v inej situácii, inom čase. Mohol predsa na to zabudnúť, nemusel si to uvedomovať. Nie je predsa výnimočná situácia, že každý z nás by dal „ruku do ohňa“ za nejaký zážitok, ktorý prežil alebo ktorý vylučuje – a neskôr sa ukáže, že sa mylí. [REDAKOVANÉ] sa mohol nachádzať vo vozidle v podnapitom stave alebo pod vplyvom inej indispozície, ktorá ovplyvnila jeho vnímanie a prežitky.*

Tu treba zvýrazniť, že podľa prvostupňového aj odvolacieho súdu ide o rozhodujúci dôkaz, ktorý však de facto podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemá oporu v iných dôkazoch. V tejto súvislosti je potrebné zvýrazniť dôkazy – výsluchy svedkov – rodinných príslušníkov [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Podľa názoru obhajoby hodnotenie tohto dôkazu ako nevierohodného, zaujatého a účelového sa javí byť zjednodušená argumentácia. Zákon pripúšťa vykonanie takéhoto dôkazu a zakotvuje blízkym osobám právo odoprieť výpoveď... Z uvedeného vyplýva logický záver, že nejestvuje priamy dôkaz, že [REDAKOVANÉ] v inkriminovanom čase viedol vozidlo alebo sa v ňom nachádzal a naopak sú tu prítomné priame dôkazy, ktoré to vylučujú - výpoveď obžalovaného, jeho troch blízkych a fakt, že jeho dva mobilné telefóny sa v čase skutku nachádzali doma. Podľa názoru obhajoby iba existencia ďalšieho iného, hoc aj nepriameho presvedčujúceho dôkazu o vine páchatela, mohla odôvodniť závery súdu, že blízke osoby [REDAKOVANÉ] sú zaujaté a ich výpovede sú účelové.

Na dokreslenie celej situácie treba uviesť, že vo vozidle sa nachádzala biologická stopa DNA svedka [REDACTED]. Ten v konaní ako svedok odmietol vypovedať, pretože by si mohol svedeckou výpoveďou spôsobiť trestné stíhanie, pričom orgány činné v trestnom konaní túto situáciu neriešili, hoc z nej vyplýva možný záver, že sa vo vozidle nenachádzal [REDACTED] ale práve [REDACTED]. Iný dôvod jeho postoja si obhajoba nevie vysvetliť. Pasivitou orgánov činných v trestnom konaní boli priamo prelomené aj práva [REDACTED] na spravodlivý proces.».

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu z 29. júla 2015 dovolanie, v ktorom namietal, že „*oba dotknuté súdy /prvostupňový aj odvolací/ pri svojom rozhodovaní a rozhodnutiami porušili jeho základné ľudské práva na spravodlivý proces*“. Najvyšší súd však o jeho dovolaní rozhodol uznesením z 28. marca 2017 tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Sťažovateľ zastáva názor, že arbitrárnym rozsudkom okresného súdu z 18. februára 2015 „*vyplývajúcim z hodnotenia dôkazov, vykonaným bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové základy*“, bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvádza, že sa vo svojej sťažnosti odvoláva na všetky v nej „*uvedené podania, vyjadrenia a právne názory*“. Namieta, že vo veci konajúce súdy opreli svoje skutkové závery a hodnotenie dôkazov o dôkazy nezákonné z dôvodu, že vypočutí svedkovia – príslušníci Policajného zboru, boli vypočutí v rozpore s § 80 zákona č. 171/1993 Z. z., teda neboli zbavení mlčanlivosti, získanie dôkazu – pachovej stopy bolo realizované v rozpore s § 213 Trestného poriadku, pretože znalec vypracoval znalecký posudok č. 12/2014 na základe porovnania pachových stôp 25. októbra 2012 bez toho, aby bol on a jeho obhajca vyrozumení o všetkých úkonoch, ktorých sa pachová stopa a manipulácia s nimi týka, a tiež bez toho, aby im bola umožnená prítomnosť pri previerke a identifikácii, resp. porovnaní pachových stop služobnými psami. Sťažovateľ sa tiež domnieva, že procesný úkon rekognície bol „*zo strany policajných orgánov zmanipulovaný zámerne s cieľom preklenúť dôkaznú núdzu usvedčujúcu sťažovateľa, z čoho možno pre tento prípad*

usudzovať na neobjektívnosť konajúcich orgánov a ich subjektívnu snahu preukázať jeho vinu bez ohľadu na objektívne okolnosti prípadu“. Namíeta tiež nedostatok legitimacy – nezákonnosť orgánov „*Inšpekcie ministra vnútra SR*“. Zároveň zastáva názor, že najvyšší súd nemal o jeho dovolaní rozhodovať na neverejnom zasadaní, nemal dovolanie odmietnuť, ale mal o dovolaní meritórne rozhodnúť rozsudkom.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci spravodlivo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 38 ods. 2 Listiny základných ľudských práv a slobôd, čl. 46 a čl. 48 Ústavy SR postupom a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava 3, Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu SR porušené bolo.

2. Zrušuje sa uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Tdo 79/2016 zo dňa 28. 3. 2017 a uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1 To 49/2015 z 29. júla 2015 a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 30.000,- € (slovom tridsaťtisíc EUR), ktoré mu je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd Bratislava je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania stanovené súdom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jindřicha Stoszka, Advokátska kancelária, Černyševského 26, 850 05 Bratislava 55.“

Dňa 27. novembra 2017 sťažovateľ doručil ústavnému súdu podanie, ktorým doplnil svoju sťažnosť ústavnému súdu doručení 8. júna 2017 v tom rozsahu, že upresnil petit jeho sťažnosti v bode 1 takto:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci spravodlivo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 38 ods. 2 Listiny základných ľudských práv a slobôd, čl. 46 a čl. 48 Ústavy SR postupom a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava 3 v konaní 1 T 182/2013, Krajského súdu v Bratislave v konaní 1 To 49/2015 a Najvyššieho súdu SR v konaní 2 Tdo 79/2016 porušené bolo.“

Vzhľadom na uvedené ústavný súd v záhlaví tohto uznesenia vychádzal z takto špecifikovane vymedzeného petitu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom predbežného prerokovania sťažnosti bolo sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 182/2013 a jeho rozsudkom z 18. februára 2015, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 49/2015 a jeho uznesením z 29. júla 2015 a postupom

najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 79/2016 a jeho uznesením z 28. marca 2017.

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 a čl. 48 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 182/2013 a jeho rozsudkom z 18. februára 2015

Pri prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojej právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07 tiež II. ÚS 602/2015). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Ústavný súd vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 182/2013 a jeho rozsudku z 18. februára 2015 konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, nemá právomoc preskúmavať postup okresného súdu v označenom konaní ani jeho rozsudok z 18. februára 2015, pretože príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu označených práv

bol v odvolacom konaní krajský súd. Sťažovateľ právo podať odvolanie proti napadnutému rozsudku okresného súdu využil a krajský súd o ňom riadne rozhodol.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nemá právomoc na prerokovanie sťažnosti v časti, ktorá smeruje proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 182/2013 a jeho rozsudku z 18. februára 2015, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 a čl. 48 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 49/2015 a jeho uznesením z 29. júla 2015

Sťažovateľ síce v sťažnosti namieta porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 49/2015 a jeho uznesením z 29. júla 2015, no v obsahu sťažnosti výslovne uvádza len to, že rozsudkom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. dohovoru. Následne už vo všeobecnosti uvádza, že vo veci konajúce súdy opreli svoje skutkové závery a hodnotenie dôkazov o nezákonné dôkazy, za ktoré považuje najmä to, že vypočutí svedkovia – príslušníci Policajného zboru, boli vypočutí bez toho, aby boli zbavení povinnosti mlčanlivosti, získanie dôkazu – pachovej stopy bolo realizované v rozpore s § 213 Trestného poriadku, pretože znalec vypracoval znalecký posudok č. 12/2014 na základe porovnania pachových stôp 25. októbra 2012 bez toho, aby bol on a jeho obhajca vyrozumený o všetkých úkonoch, ktorých sa pachová stopa a manipulácia s nimi týka, a tiež bez toho, aby im bola umožnená prítomnosť pri previerke a identifikácii, resp. porovnaní pachových stop služobnými psami, rekognícia bola zámerne zmanipulovaná a zároveň namieta aj nezákonnosť orgánov „*Inšpekcie ministra vnútra SR*“. Z uvedeného by bolo možné vyvodit' záver, že sťažovateľ vo vzťahu k postupu krajského súdu v označenom konaní a jeho uznesení namieta predovšetkým porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením odmietol z dôvodu, že neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Ústavný súd, riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti v nadväznosti na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54), rešpektujúc aj vlastnú rozhodovaciu činnosť, uvádza, že v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (m. m. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010, IV. ÚS 394/2013). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi doručené 24. apríla 2017, pričom sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu 8. júna 2017. Ústavný súd preto v tomto prípade považoval lehotu na podanie sťažnosti proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uzneseníu za zachovanú.

Riadiac sa ďalej princípom subsidiarity právomoci ústavného súdu zakotvenej v čl. 127 ods. 1 ústavy, sa ústavný súd tiež zaoberal posúdením, či sťažovateľ mal proti napadnutému rozhodnutiu súdu druhého stupňa k dispozícii účinný opravný prostriedok, teda či mohol predložiť svoje námietky proti uzneseniu krajského súdu o odvolaní sťažovateľa a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, v rámci dovolacieho konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v konaní o sťažnosti je viazaný princípom subsidiarity a neprináleží mu vyjadrovať sa k tým námietkam, ktorých súdny prieskum patrí do rozhodovacej kompetencie funkčne príslušného všeobecného súdu v rámci mimoriadneho opravného konania. Iný prístup by popieral tak zmysel a účel mimoriadneho opravného konania, ako aj princípov, na ktorých je budovaný systém súdnej ochrany základných práv a slobôd, a znamenal by atrahovanie si právomoci, ktorá pri rešpektovaní princípov súdnej ochrany ústavnosti patrí najvyššiemu súdu (napr. IV. ÚS 332/2014).

Ako už bolo uvedené, sťažovateľ v sťažnosti namieta, že vo veci konajúce súdy, a teda aj krajský súd, založili svoje skutkové závery a hodnotenie dôkazov na nezákonných dôkazoch, ako výsluch svedkov – príslušníkov Policajného zboru bez toho, aby boli zbavení povinnosti mlčanlivosti, získanie dôkazu – pachovej stopy bez toho, aby bol sťažovateľ a jeho obhajca vyrozumení o úkonoch, ktorých sa pachová stopa a manipulácia s nimi týka, ako aj bez toho, aby im bola umožnená prítomnosť pri porovnaní pachových stôp služobnými psami, zámerne zmanipulovaná rekognícia a zároveň namieta aj nezákonnosť orgánov „*Inšpekcie ministra vnútra SR*“.

Sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu z 29. júla 2015 podal dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku. Z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu z 28. marca 2017, ktorým najvyšší súd rozhodol o podanom dovolaní sťažovateľa, ústavný súd zistil, že sťažovateľ odôvodnil svoje dovolanie námietkami, ktoré sú sčasti totožné s jeho argumentáciou v podanej sťažnosti. Zároveň však sťažovateľ vo svojej sťažnosti vo vzťahu k postupu krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uznesení namieta aj to, že krajský súd založil svoje skutkové závery a hodnotenie dôkazov na ďalších nezákonných dôkazoch, ktoré však sťažovateľ v dovolaní už nenamietal.

Vychádzajúc z celkovej argumentácie sťažovateľa obsiahnutej v jeho sťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal na ochranu svojich práv proti postupu krajského súdu v označenom konaní a jeho uznesení z 29. júla 2015 k dispozícii účinný opravný prostriedok (dovolanie). Po posúdení obsahu uznesenia najvyššieho súdu z 28. marca 2017 ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa dovolaním sťažovateľa zaoberal, neodmietol ho ako neprípustné, jeho námietky posúdil, dospel však k záveru, že nespĺňajú žiadny zo sťažovateľom namietaných dôvodov dovolania. Pretože námietky sťažovateľa posudzoval najvyšší súd, ústavný súd zhodnotil, že nemá právomoc na ich preskúmanie, pretože právomoc na ich posúdenie mal v tomto prípade najvyšší súd. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Vo vzťahu k námietkam, ktoré sťažovateľ nepredložil najvyššiemu súdu, ústavný súd konštatuje, že z hľadiska princípu subsidiarity v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je oprávnený ich preskúmať, keďže sťažovateľ mal možnosť aj tieto svoje námietky predložiť v rámci dovolania podaného proti uzneseniu krajského súdu z 29. júla 2015. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Nad rámec ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ v petite svojej sťažnosti, ako už bolo uvedené, žiada vysloviť aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 49/2015 a jeho uznesením z 29. júla 2015. Napriek svojmu právnomu zastúpeniu však sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuvádza dôvody, pre ktoré namieta porušenie označených práv, tak ako to ustanovuje aj § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý upravuje všeobecné náležitosti každého návrhu, o ktorom má ústavný súd konať.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok podľa názoru ústavného súdu podanie sťažovateľa neobsahuje napriek tomu, že svoju sťažnosť koncipoval prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu.

Ústavný súd preto konštatuje, že subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho označených práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k jeho namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by umožnili prijatie takéhoto záveru aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Nedostatok

odôvodnenia ma významné procesné dôsledky, a to odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, podľa ktorej ústavný súd nie je povinný odstraňovať nedostatky zákonom predpísaných náležitostí z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 77/08, IV. ÚS 159/2010).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 252/09, IV. ÚS 159/2010, II. ÚS 522/2014). Ak sťažnosť sťažovateľa napriek jeho právnomu zastúpeniu zákonom predpísané náležitosti nespĺňa, je dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 a čl. 48 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 79/2016 a jeho uznesením z 28. marca 2017

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie označených práv aj postupom najvyššieho súdu v označenom konaní a jeho uznesením z 28. marca 2017, čo odôvodňuje v podstate len tým, že najvyšší súd nemal o jeho dovolaní rozhodovať na neverejnom zasadaní a dovolanie

odmietnuť, ale mal o dovolaní meritórne rozhodnúť rozsudkom. Ústavný súd v tejto súvislosti opätovne poznamenáva, že nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok však podanie sťažovateľa neobsahuje, obsahuje len nesúhlas sťažovateľa s postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho rozhodnutím nezakladá automaticky porušenie ním označených práv.

Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podané z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Odmietnutie dovolania sťažovateľa najvyšší súd v napadnutom uznesení takto odôvodnil: *«Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným*

rozhodnutiam súdov je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie preto nie je nástrojom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007].

Povedané inými slovami dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani iného hodnotenia vykonaného dokazovania, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014). Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestačí ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Podstata námietok obvineného, ako sú uvedené v jeho dovolaní (nejestvuje priamy dôkaz o tom, že viedol vozidlo v inkriminovanom čase, túto možnosť vylučujú výpovede jeho rodinných príslušníkov a správnym súdom mal byť identický skutok vyhodnotený diametrálne odlišne), tkvie v tom, že nimi spochybňuje hodnotenie jednotlivých dôkazov a v nadväznosti na to aj skutkové závery prvostupňového súdu, ktoré si osvojil i krajský súd. Najvyššiemu súdu pritom v zhode s jeho doposiaľ uplatňovanou obhajobou predkladá vlastnú verziu skutkového deja vychádzajúcu z odchýlného hodnotenia vykonaných dôkazov. Nepochybne tak ide o skutkové námietky, ktoré vecne nezodpovedajú nielen obvineným označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., v rámci ktorého dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať ani meniť, ale ani žiadnemu z ďalších dôvodov dovolania uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné iba v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť len minister spravodlivosti.

Dovolací súd sa preto týmito skutkovými námietkami dovolateľa nemohol zaoberať (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

Z nespokojnosti dovolateľa s tým ako súdy prvého a druhého stupňa hodnotili dôkazy a k akým skutkovým záverom dospeli, zároveň pramení aj jeho tvrdenie, že napadnuté rozhodnutia nie sú riadne odôvodnené, v čom vidí zásadné porušenie jeho práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

K tomu treba uviesť, že predovšetkým okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na stranách 12 až 18 podrobne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré konkrétne priame a nepriame dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, na podklade ktorých konštatoval vinu dovolateľa. Zároveň detailne vysvetlil akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov a z odôvodnenia jeho rozsudku je tiež dostatočne zrejmé, ako sa vyrovnal s obhajobou obvineného. Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu pritom nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (primerane pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. júna 2016, sp. zn. I. ÚS 336/2016).

Pokiaľ obvinený argumentuje rozhodnutím správneho senátu najvyššieho súdu, ktoré sa týka preskúmania zákonnosti rozhodnutia o jeho prepustení zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, dovolací súd uvádza, že otázku viny posudzujú súdy rozhodujúce trestné veci samostatne a v tomto smere nie sú (a nemôžu byť) viazané rozhodnutiami súdov, ktoré prejednávajú a rozhodujú iné, než trestné veci. Navyše dôvodom zrušenia rozhodnutia krajského súdu, ktoré bolo vydané v rámci správneho súdnictva, nebolo to, že najvyšší súd vyhodnotil priebeh skutkového deja a dôkazy s tým súvisiace diametrálne odlišne, ako zavádzajúco tvrdí obvinený, ale to, že napadnutý rozsudok krajského súdu bol pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľný (pozri s. 8 uznesenia najvyššieho súdu z 24. augusta 2016, sp. zn. 7 Sžo/36/2015).

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd uzatvára, že dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu a jemu predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu nie sú svojvoľné, keďže oba súdy v nich jasne a zrozumiteľne uviedli konkrétne dôkazy, na základe ktorých dospeli k záveru o vine dovolateľa, a tiež ako vyhodnotili jeho obhajobu, včítane toho, prečo nepovažovali výpovede jeho rodinných príslušníkov za hodnoverné. Predmetné rozhodnutia tak poskytli obvinenému adekvátnu súdnu odpoveď na všetky podstatné otázky,

ktoré boli v konaní nastolené. V tejto súvislosti považuje najvyšší súd za potrebné zdôrazniť, že právo na spravodlivý proces, ktorého sa obvinený dovoláva, nezahrňa právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom alebo predstavou strany trestného konania.

Napadnuté rozhodnutia súdov oboch stupňov tak žiadnym spôsobom (a už vôbec nie zásadným) neporušili právo dovolateľa na obhajobu a ani v tomto smere jeho námietky zjavne nenapĺňajú dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.»

Vo vzťahu k namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením ústavný súd najskôr zdôrazňuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok v rámci trestného konania je spôsobilé privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, keď to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu nižšieho stupňa. V tomto smere ústavný súd dlhodobo plne akceptuje, že najvyšší súd ako súd dovolací nie je už na základe samotného vymedzenia dovolacích dôvodov (§ 371 Trestného poriadku) predurčený na úplný prieskum rozsudkov nižších súdov činných v rámci trestného konania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov. Už samotné chápanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku ospravedlňuje reštriktívny prístup najvyššieho súdu k dovolacím dôvodom (napr. IV. ÚS 294/2010).

Z citovanej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu sťažovateľom uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku a dospel k záveru, že označené dovolacie dôvody v okolnostiach posudzovanej veci nie sú naplnené. Najvyšší súd pritom skôr ako k takémuto konštatovaniu o odmietnutí dovolania dospel, poskytol sťažovateľovi ústavne súladný výklad právnej úpravy podmienok dovolacieho konania, pričom samotný záver o tom, že neboli naplnené uplatnené dovolacie dôvody, najvyšší súd odôvodnil v podstate tým, že námietky sťažovateľa vznesené v jeho dovolaní sa týkali hodnotenia vykonaných dôkazov a smerovali k spochybneniu správnosti a úplnosti skutkového stavu zisteného súdmi nižšieho stupňa, skúmanie ktorého je však z preskúmvacej právomoci dovolacieho súdu vylúčené. Podľa názoru ústavného súdu

najvyšší súd odôvodnil napadnuté uznesenie takým spôsobom, ktorý zodpovedá požiadavkám, ktoré vyplývajú z čl. 46 ods. 1 ústavy a z čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uznesenie najvyššieho súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, z ktorých nevyplýva ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Ako celok pôsobí uznesenie najvyššieho súdu presvedčivo a nevyvoláva žiadne pochybnosti o správnosti prijatých záverov. Ústavný súd preto konštatuje, že najvyšší súd svoje rozhodnutie o absencii dôvodov na podanie dovolania sťažovateľom odôvodnil ústavne akceptovateľným spôsobom a toto nevykazuje znaky arbitrárnosti, a preto nevidí dôvod, aby zasahoval do skutkových a právnych záverov najvyššieho súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 a čl. 48 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 79/2016 a jeho uznesením z 28. marca 2017 nie je príčinná súvislosť, ktorá by mala za následok porušenie sťažovateľom označených práv, a preto odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú/nepripustnú.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami obsiahnutými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2018